SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CI. No. 99. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MAY 26, 1994. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 26-го ТРАВНЯ 1994. Ч. 99. РІК CI.

МІЖНАРОДНА ГРОМАДСЬКІСТЬ ПІДТРИМУЄ УКРАЇНУ

Київ (УНІАР). — Тут у понеділок, 23-го травня, міністер закордонних справ України Анатолій Зленко прийняв амбасадора ЗСА в Україні Вілліяма Міллера на його прохання. Американський дипломат передав А. Зленкові особисте послання державного секретаря ЗСА Воррена Кристофера, у якому сказано, що ЗСА визнають і високо цінять відповідальне і миротворче становище України щодо подій у Криму. „У відповідь на потенційно дестабілізуючі процеси в Криму Україна діє згідно з високими принципами НБСЕ, до дотримання яких ми всі прагнемо", — сказано у листі. Будь-які інші дії, на думку державного секретаря ЗСА, могли б привести до конфлікту. В. Кристофер у листі наголосив, що ЗСА підтримують суверенітет, незалежність і територіяльну цілісність України в її сьогоднішніх кордонах. ЗСА прагнуть до поширення та поглиблення відносин з Україною, допомагаючи їй програмами економічного сприяння.

Амбасадор України в Узбекістані Володимир Сметанін зустрівся з першим заступником міністра закордонних справ Узбекістану Абдулазізо Каміловим. Під час розмови про кримські події Камілов висловив переконання, що дії керівників Криму становлять небезпеку для світової громадськости і що керівництво Узбекістану підтримує Україну, оскільки вона діє згідно з міжнародними нормами.

Голова Верховної Ради України Олександер Мороз прийняв амбасадорів Ізраїля та Великобританії, з якими обговорив шляхи дальшого розвитку двосторонніх відносин. Під час розмови про події у Криму амбасадор Великобританії Саймон Гіманс підкреслив, що становище Великобританії залишається незмінним: Україна є незалежною державою і її кордони мають бути недоторкані. Підтримали Україну також провідники Німеччини і Молдови.

Міністерство закордонних справ Німеччини опублікувало заяву міністра Кляуса Кінкеля, у якій сказано, що федеральний уряд Німеччини із занепокоєнням спостерігає за останніми подіями у Криму. „Територіяльна цілісність і незалежність України не можуть бути поставлені під сумнів", — сказано в документі. Федеральний уряд висловив надію, що всі зацікавлені політичні сили усвідомлюють значення принципових зобов'язань у рамках НБСЕ і безумовну необхідність діяти згідно з цими зобов'язаннями.

Відзначено 133 річницю перевезення в Україну праху Т. Шевченка

Київ (УНІАР). — Тут у неділю, 22-го травня, біля пам'ятника Тарасові Шевченкові відбувся мітинг, присвячений 133-ій річниці перевезення праху Великого Кобзаря в Україну.

У мітингу-реквіємі взяли участь: Президент України Леонід Кравчук, голова Товариства „Просвіта" Павло Мовчан, гетьман Українського Козацтва генерал Володимир Мулява, народний депутат Тарас Кіяк, народний артист України Григорій Булах, голова Українського Товариства Литви Леонід Трегуб, представники політичних і громадських організацій, студенти, учні, громадяни та гості столиці.

Промовці зазначили, що творчість Т. Шевченка не втратила актуальности і в наш час. Виконано вірші і пісні на слова Т. Шевченка.

Біля пам'ятника Т. Шевченкові в Києві.

Мітинг-реквієм відбувся також у Каневі і багатьох інших містах та селах України. У Каневі на відзначенні 133-ої річниці поховання великого українського поета були присутні голова Верховної Ради України Олександер Мороз, віце-прем'єр-міністер Микола Жулинський, народні депутати, делегації із ЗСА, Німеччини, Росії.

КИТАЙ ІДЕ НА ПОСТУПКИ В ДІЛЯНЦІ ПРАВ ЛЮДИНИ

Вашінгтон. — Як інформує агентство Ассошіейтед Пресс, в понеділок, 23-го травня, державний секретар Воррен Кристофер подав на розгляд президентові Биллові Клінтонові висновки і рекомендації щодо дійсного стану прав людини в Китаї. На підставі цих висновків і рекомендацій президент, як очікується, прийме рішення продовжити для Китаю упривілейований статус у торгівлі. Як відомо, в минулому році президент Б. Клінтон остеріг, що про дальші привілеї не може бути мови, якщо Китай не узгіднить права людини з демократичними нормами.

У поданому В. Кристофером документі підкреслюється, що Пекін згодився на значні поступки у виконанні двох головних американських вимог. Китайська влада допустила в свої тюрми американських інспекторів, щоб перевірити, чи справді в'язні виготовляють товарі, які відтак ідуть на експорт. Крім того, Китай дозволив виїхати з країни деяким дисидентам і членам їхніх родин.

Тим часом З'єднані Стейти вимагають більших поступок. Китайці мусять узгіднити своє законодавство з Універсальною деклярацією прав людини, допустити представників Міжнародного Червоного Хреста для систематичної перевірки китайських тюрем, припинити репресії в Тибеті, дозволити своїм громадянам вільно слухати американські радіовисилання.

Як виглядає зі звіту В. Кристофера, між Вашінгтоном і Пекіном доходить до порозуміння у всіх цих питаннях, так що доцільність продовження упривілейованого статусу для Китаю ніхто з американських політиків не ставить під сумнів. Щоправда, від президента Б. Клінтона чекають, що він своє позитивне рішення все ж таки пов'яже з дальшим прогресом у питанні щодо прав людини в Китаї. Наприклад, Вашінгтон може викреслити зі статусу упривілейованих товари, які виготовляються на китайських військових підприємствах.

Звіт В. Кристофера зустрів загальне схвалення в американських бизнесових колах і такий самий загальний осуд з боку правозахисних організацій. Вони стверджують, що Китай далі експортує в ЗСА товари, вироблені в'язнями.

В Україні

(З інформації УНІАР)

КИЇВ. — Президент України Леонід Кравчук видав указ, яким групі представників кінооб'єднання „Одеса-фільм" присвоєно почесні звання України за значний внесок у розвиток українського кіномистецтва і високу професійну майстерність. Два інші укази, підписані Президентом, спрямовані на стабілізацію праці вугільної промисловости та забезпечення підприємств електроенергією.

КИЇВ. — Тут відзначено День слов'янської писемности, культури і освіти. На Михайлівській площі відбулося урочисте відкриття макету пам'ятника рівноапостольній княгині Ользі. Пам'ятник княгині був споруджений 1911 року видатним скульптором Іваном Кавалерідзе. На початку 20-их років пам'ятник зруйнували і поховали під землю на цій же площі.

ДНІПРОПЕТРОВСЬКЕ — Створилося нове громадське об'єднання „Святослав", метою якого є вивчення та популяризація історії України, виховання молоді в дусі національного козацького лицарства, випрацювання та здійснення заходів для підготови молоді до служби в армії. До об'єднання „Святослав" входять громадяни України, незалежно від їх національности, релігійних переконань чи соціяльного стану. Учасники об'єднання категорично заперечують будь-яку дискримінацію, ворожнечу і насильство. Очолює товариство отаман Ігор Донець.

ЛЬВІВ. — Біля будинку Львівської Міської Ради з ініціятиви міського страйкового комітету відбулося пікетування. Учасники акції вимагали резиґнації голови львівської державної адміністрації Василя Шпіцера.

ІРПІНЬ. — На вулиці міста вибух невідомий прилад. В наслідок вибуху поранено двох мешканців міста. Йде слідство.

ОДЕСА. — Тут створився реґіональний пресовий клюб ринкових реформ. Він є складовою частиною загальнонаціональної освітньої програми, яку проводить Аґентство міжнародного розвитку із ЗСА та компанія „Прайс Вотергауз". Такі клюби вже діють у Києві, Харкові, Донецькому, Дніпропетровському. Прес-клюб сприятиме об'єднанню зусиль журналістів з метою популяризації користей ринкової економіки тощо. Для журналістів, які пишуть на економічні теми, буде оголошено конкурс на кращу статтю про ринкові реформи. Нагородою для переможців конкурсу буде поїздка до ЗСА.

КИЇВ. — Кабінет Міністрів України ухвалив постанову про прикордонну смугу. Вона проляже вздовж державного кордону України на його сухопутних ділянках і вздовж берегів прикордонних річок. Затверджено правила прикордонного режиму.

ХАРКІВ. — Три вояки, озброєні автоматами, втекли з Харківського гарнізону, по дорозі вкрали чийсь автомобіль і вирушили на Бєлгород. Вже на території Росії потрапили в катастрофу, під час якої один з них загинув, а інші два опинилися в лікарні. Зброю російська сторона повернула прокуратурі Харківського гарнізону. Розпочато слідство.

Росія хоче нагадати німцям про свою перемогу

Берлін. — Минулого тижня російський міністер оборони Павел Ґрачов, перебуваючи в Бонні, запропонував відзначити остаточне виведення російських військ з Німеччини урочистим засіданням в будинку колишнього Райхстаґу. Проти цієї пропозиції виступила правляча німецька партія — Християнсько-демократичний союз. В її імені експерт в питаннях зовнішньої політики фракції ХДС-ХСС в Бундестаґу Карль Лямерс сказав в інтерв'ю для газети „Берлінер Морґенпост", що „факт захоплення совєтською армією Райхстаґу ще й тепер має для росіян символічне значення, психологічно він дозволяє їм навіть сьогодні чутися переможцями". На думку К. Лямерса, проведення урочистого засідання в будинку колишнього Райхстаґу і вийнятково військовий характер заключної церемонії означатимуть не щось інше, як ще одне святкування Москвою перемоги над Німеччиною.

Всі німецькі коментатори годяться в тім, що церемонія виведення чужинецьких військ з країни має бути не стільки військовою справою, як цивільною. Департамент канцлера Гельмута Коля ще не висловився з цього приводу, в останні дні стало відомо, що Бонн випрацьовує власні пропозиції, однак атмосфера у спільноті щодо цього питання така напружена, що врочисте засідання у будинку колишнього Райхстаґу не відбудеться.

Англія наполягає на виведенні російських військ з Естонії

Москва. — Міністер закордонних справ Англії Даґлас Гирд, який тепер перебуває з офіційною візитою в Росії, сказав у понеділок, 23-го травня, що Росія повинна вивести свої війська з Естонії — „і чим скоріше, тим краще".

Д. Гирд остеріг росіян, що не слід вигадувати неіснуючу залежність між питанням виведення російських військ і проблемою російських військових пенсіонерів в Естонії.

Естонія — єдина з трьох прибалтійських республік, якій не вдалося посягнути домовлення з Росією щодо виведення військ. З Литви російські формації вийшли рік тому. Латвію остаточно залишать до кінця серпня цього року.

В Естонії налічується 2,500 російських вояків. Міністер оборони Росії Павел Ґрачев заявив недавно, що вони звідти не вийдуть до того часу, поки естонська влада не візьме на своє утримання російських військових пенсіонерів і членів їхніх родин.

Відбудеться 47-ма Конвенція Українських Американських Ветеранів

Воррен, Миш. — Тут від 17-го до 19-го червня відбудеться 47-ма Крайова Конвенція Українських Американських Ветеранів (СУАВ). Господарем конвенції буде місцева Станиця УАВ ч. 101. Важливим є й те, що ця конвенція відбуватиметься у 50-ту річницю десанту альянтів на береги Норманді, Франція, в 1944 році.

Ген. О. Когут

101 Станиця УАВ у Воррені є дуже діяльна в дітройрській громаді та вміло співпрацює з іншими організаціями, зокрема з ветеранськими: Українськими Католицькими Воєнними Ветеранами, з колишніми вояками 1-ої Дивізії Української Національної Армії та з колишніми воїнами Української Повстанської Армії. Серед своїх членів 101-ша Станиця має учасників Другої світової війни та конфліктів корейського, в'єтнамського і околиць Перської затоки. Одним із членів цієї станиці є конґресмен Дейвид Бонйор, діди якого по стороні матері Гаврилюки були еміґрантами з Києва і Львова. Д. Бонйор буде головним промовцем на відзначені 50-ої річниці „Д'Дей", яку заплянowано на суботу ранком, 18-го червня.

Одною з точок 47-ої Конвенції УАВ буде бенкет-баль у суботу вечером, де головну доповідь виголосить генерал- бриґадир Орест Когут, який сам походить з Дітройту. Плянуванням 47-ої Конвенції займається окремий комітет під керівництвом полковника Олега Цєплого. Інші члени комітету: Мирослав Прийма, Вікторія Максимович, Майк Огроднік, Степан Вівчар, Степан Феденко, Олег Каранець, Роман Петрашчук, Мирон Воронович, Степан Максимюк, Петро Капітанець та Ірина Прийма. Теперішнім командиром 101-ої Станиці є М. Прийма.

Відбудеться забава шкіл українознавства

Йонкерс, Н. Й. — Метрополітальний Комітет шкіл українознавства Ню Йорку і Ню Джерзі запрошує на матуральний бенкет у суботу, 4-го червня ц. р., в залі СУМ, 301 Палісайд аве. Початок о год. 6:30 вечора.

Програму відкриє Павлина Андрієнко-Данчук, слово виголосить голова Шкільної Ради при УККА д-р Євген Федоренко, будуть виголошені привіти абсольвентам, роздача дипломів і нагород, спільна світлина, вечеря. О год. 9-ій вечора розпочнеться забава гратиме оркестра „На здоров'я". Вступ — 30 дол. (включає вечерю), на забаву — 10 дол. Зголошуватися слід кожної суботи від 9-ої до 11:30 год. ранку до дирекції шкіл українознавства в С. Бавнд Бруку та Джерзі Сиrі, Н. Дж., Йонкерсу, Н. Й., „Самопоміч" Н. Й., СУМ — Н. Й.

ДОПОВІДЬ РЕД. Я. ГАЙВАСА В ІРВІНҐТОНІ

Ірвінґтон, Н. Дж. — Місцевий 1-ий Відділ Організації Оборони Чотирьох Свобід України влаштовує доповідь ред. Ярослава Гайваса на тему „Спостереження з недавно відбутих виборів до Верховної Ради України". Після доповіді — запити і дискусія. Доповідь відбудеться у суботу, 28-го травня, в залі Українського Народного Дому, 140 Проспект аве. в Ірвінґтоні, Н. Дж. Початок о год. 6-ій вечора.

У СВІТІ

ЛІДЕР ПАЛЕСТИНСЬКОЇ визвольної організації Ясір Арафат ствердив на пресовій конференції в Осльо, що його неданю заяву щодо „священної війни" за Єрусалим неправильно інтерпретували. Мовляв, він мав на увазі не збройний підхід, а „джигад за мир". Насправді ж текст виступу Я. Арафата в мечеті Йоганнсебургу 10-го травня свідчить, що керівник палестинців цілком недвозначно закликав до війни за визволення Єрусалиму. Між іншим, він порівняв свій теперішній договір з жидами з мирним договором щодо Мекки, підписаним колись пророком Мохаммедом. Через два роки пророк порушив угоду і захопив Мекку. „До моєї угоди я ставлюся так само", — сказав Я. Арафат 10-го травня в Йоганнесбурзі.

У ПОНЕДІЛОК, 23-ГО ТРАВНЯ, президент Росії Боріс Єльцин підписав п'ять нових законів, спрямованих на більш ефективне оподаткування і на стимулювання виробництва та експорту. Дорадник президента в економічних питаннях Алєксандер Лівшіц запевнив журналістів, що підписані закони радикальним чином реформують російську економіку. Між іншим, уряд має намір від 1-го липня цього року скасувати обмеження на експорт російської продукції, крім нафти і металів. Нерентабельні державні підприємства закриватимуться.

ЦИМИ ДНЯМИ В МОСКВІ відбувся 2-ий з'їзд партії „Свободная Россія", яка відтепер буде називатися Російською соціял-демократичною партією. Її головою обраний колишній віцепрезидент Російської Федерації Алєксандр Руцкой. Виступаючи на з'їзді, він обіцяв перетворити партію „з дискусійного клюбу інтелектуалів в активно діючу організацію". Водночас А. Руцкой закликав усіх своїх прихильників записуватися у заснований ним соціял-патріотичний рух „Держава", центральним осередком якого має стати Російська соціял-демократична партія.

У ПРЕТОРІЇ, СТОЛИЦІ Південно-Африканської Республіки, відбулася зустріч недавно призначеного міністра безпеки Сіднія Муфамаді з п'ятидесятьма генералами, які представляють правоохоронні органи країни. Всі вони протягом багатьох років служби боролися проти комунізму, тим часом теперішній їхній керівник є членом Комуністичної партії. Щоправда, на нараді ідеологічні симпатії і антипатії не заторкувалися — мова йшла про створення єдиних поліційних сил ПАР.

МІЛЯНСЬКА ПРОКУРАТУРА вимагає, щоб колишній прем'єр-міністер і колишній лідер Соціялістичної партії Беттіно Краксі, якого звинувачують у хабарництві і незаконному присвоні великих сум грошей, негайно вернувся на батьківщину. Б. Краксі діставав гроші від промисловців, яким відтак сприяв в одержанні вигідних державних замовлень. Тепер Б. Краксі мешкає у своєму мастку в Тунісі.

Поховали Дж. Кеннеді-Онассіс

Вашінгтон. — Тут у понеділок, 23-го травня, на крайовому цвинтарі Арлінгтон похоронено Джекелін Кеннеді-Онассіс біля гробу її першого чоловіка, 35-го президента ЗСА Джана Фіцджералда Кеннеді, та двоє дітей, які померли немовлятами.

Надгробне слово, звеличаючи всі її заслуги та підкреслюючи її гідність у важких життєвих ситуаціях, виголосив президент ЗСА Билл Клінтон у присутності найближчих рідних і приятелів. „Господь наділив її дуже щедрими ласками та поклав на неї важкі обов'язки, все це вона перенесла в житті з великою гідністю і ґрацією та надзвичайною людяністю".

Ця 11 хвилинна церемонія в присутності біля сотні осіб щераз підкреслила скромність тієї жінки, яку світ перетворив у леґенду. Пролунали короткі слова прощання від її обоїх дітей, Керолайни і Джана, мол., а на закінчення дзвони крайової катедри у Вашінґтоні з протилежного берега ріки Потомак попрощали її 64 ударами — по одному за кожний рік життя. А вічний вогонь, що тому 30 років молода 34-річна вдова запалила на гробі свого мужа, палахкотітиме вічно у її пам'ять.

В Україні

(З інформації УНІАР)

ДНІПРОПЕТРОВСЬКЕ. — З ініціятиви Міністерства Освіти України та катедри філософії Дніпропетровського Університету відбулася науково-теоретична конференція „Національна психологія та духові цінності народу". Участь взяли 50 науковців з Києва, Краматорська, Харкова, Львова, Одеси, Дніпропетровського і Вінниці.

КОЗИН. — Київська область. Тут 20-го травня у наслідок пожежі знищено 300 гектарів лісу. В ліквідації пожежі взяли участь 400 пожежників і лісників, а також вояки й міліціянти. Пожежу згасили того ж дня пізно увечорі.

МИКОЛАЇВ. — Керівники Руху надіслали листа на ім'я представника Президента в області Анатолія Кінаха з проханням сприяти завершенню будівництва меморіялу жертвам голоду 1932—33 років. У листі зазначено, що керівництво області зволікає із завершенням будівництва і не вживає заходів для розшуку зловмисників, які підпалили пам'ятний хрест на місці майбутнього пам'ятника.

В АМЕРИЦІ

ЦЬОГО РОКУ, починаючи від 17-го червня, у ЗСА проходитимуть змагання за світовий чемпіонат футболу. З цього приводу виникла голосна суперечка між комітетом влаштування згаданих змагань і кореспондентами засобів масової інформації. Комітет вимагав строгої перевірки походження кожного кореспондента, на що не погоджувались засоби масової інформації, називаючи це вторгненням у приватне життя кореспондента. Вкінці у понеділок, 23 го травня, Джеймс Трекер, віцепрезидент американського комітету змагань, надіслав листа, у якому повідомив, що кореспонденти будуть допущені на базі своїх особистих чисел соціяльного забезпечення.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ у Вашінгтоні відбулася міжнародна конференція з питань боротьби з героїною. Серед прелеґентів перед учасниками виступила генеральний прокуратор ЗСА Дженет Ріно. Вона підкреслила, що „героїна — це зло, котре розтікається по всьому світі і просякає весь організм суспільства". Директор американського бюра в ділянці боротьби з розповсюдженням наркотиків Томас Константін повідомив, що підпільні торгівці кидають на ринок все більш небезпечні наркотики. Якщо 10 років тому міра очищення героїни, котра продавалася на вулицях американських міст, становила 5 відсотків, то тепер вона досягає 37 відсотків. Як відомо, очищена героїна діє багато сильніше.

SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holydays by the Ukrainian National Association, Inc at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні:
(202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)

Postmaster: Send adress changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку-$22.00, на 3 місяці-$12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою.
За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Гаїті — новий клопіт для ЗСА

Ще за президентури Джорджа Буша розпочалася проблема Гаїті, маленької країни на Караїбському морі. На великих човнах втікали відтіль до Америки мешканці Гаїті, втікали з цілими родинами, щоб дістатися до американської обітуваної землі. Уряд Буша завертав тих непрошених еміґрантів назад, заявляючи, що вони не є політичними, а економічними втікачами, які шукають кращої можливости прожитку і заробітку. Тодішній ще тільки суперник Буша, губернатор стейту Аркенсо Билл Клінтон критикував ту поведінку Буша, як нелюдяну, особливо на тлі трагедій втікачів, бо деякі з тих човнів разом із втікачами потопали на бурхливому морі. Коли Клінтон став Президентом — він опинився перед тією самою проблемою як і губернатор стейту Фльориди, куди прямували гаїтські еміґранти, як і робітничі спілки були рішучими противниками приймання тих втікачів. Бож вони були б тягарем для Фльориди, і так переповненої, яким мільйоном втікачів із Куби, забирали працю американським робітникам та ще й мали між собою торгівців наркотиками. За президентури Клінтона проблема Гаїті набрала ще складнішого і гострішого характеру, ставши однією із турбот закордонної політики ЗСА із забарвленням міжнародної проблеми.

Річ у тому, що у вересні 1991 року стався на Гаїті військовий переворот, у якому скинули з влади леґально обраного президента Жана Бертрана Арістіда, який встиг втекти до Америки, — а в Гаїті настала диктатура під головуванням генерала Рауля Седраса. Названий військовий диктатор зумів з'єднати собі прихильність поважної частини населення і вперто відмовляється зректися влади та недавно якоюсь зфабрикованою процедурою „вибрав" нового президента в особі колишнього голови Верховного суду на Гаїті, тепер як повідомляють — здитинілого 81-річного Еміля Жонасента. Президент Клінтон, як відомо, є надзвичайно вразливий на пункті прав людини і демократичного устрою. Він підтримав проголошені безпеки Радою Об'єднаних Націй економічні санкції проти Гаїті та рішуче підтримав вимогу відновити владу прогнаного демократичного президента Арістіда. Економічні санкції, як це вже сталося з санкціями проти Іраку Саддама Гуссейна, вдарили по цивільному населенню Гаїті, а не по диктаторському режимові, тим паче, що найближчий сусід цієї країни Домініканська республіка постачає Гаїті ґазоліну і все інше, охоплене санкціями.

Президент Клінтон в останній прилюдній заяві „не виключив" військової інтервенції, але насправді — це не така легка штука. На Гаїті всього 7,000 вояків і тому військова інтервенція Америки з її велетенськими збройними силами та елітарною формацією морської піхоти — переведення збройної інтервенції не вимагало б великих зусиль. Але більшість країн Латинської Америки є принципово і рішуче проти збройного втручання Америки у внутрішні справи будь-котрої латино-американської країни. Коли Буш перевів був збройну інтервенцію проти диктаторського режиму генерала Норієґи, то зробив це з виразним підкресленням, що робить це в наслідок погроз Норієґи американцям.

До того треба тямити про психологічний момент: Билл Клінтон, який за Конституцією став верховним командиром усіх збройних сил ЗСА — є не тільки цивільною людиною, але пацифістом, що задокументував свого часу своїм виїздом до Лондону і відтіль до Москви, де брав участь у демонстрації проти інтервенції ЗСА у В'єтнамі. Тією психологічною настановою Президента можна пояснювати його хитку і щораз іншу поведінку супроти Боснії. Проти збройної інтервенції в обороні еміґрантського президента Арістіда висловилися республіканські сенатори і ту можливість інтервенції послабив сам Арістід своєю дуже політично невдачною заявою, що, вернувшись до влади, „розправиться" із своїми противниками. Та заява потвердила закиди на його адресу, що він людина незрівноважена і своєю вдачею спричинився до власного упадку.

Ця історія з Гаїті висунула засадничу проблему: чи якась країна, тут Америка, має право накидати устрій будь-кому у світі?!

М. Мельник

А ЧОМУ Б НЕ ДВА ПРОЄКТИ КОНСТИТУЦІЇ?

I

Потреба нової конституції стала під сучасну пору в центрі уваги політичного світу України. „Завдячувати" це треба вуглекопам, які змусили Верховну Раду (ВР) і Уряд до переведення виборів і ВР і президента. Проблема виборів президента і прийняття нової конституції не тільки існує, але й є незвичайно скомплікована. Бо що ж тут робити?

Одна альтернатива, це вибирати президента тепер, не знаючи, які повновласті він буде мати на основі нової конституції, що її буде принято щойно після виборів. Не є виключене, що в такому випадку нова конституція вимагала б перевиборів і народних представників, і президента. Наприклад, нова конституція могла б встановити не однопалатний парлямент, а головою уряду був би не президент (та як воно є тепер), а прем'єр-міністер.

Друга можливість, це приняти конституцію тепер а тоді щойно вибирати президента. В такому випадку Україна заощадила б трохи грошей, та воно цілком не є певне, що та альтернатива є краща від попередньої. Основною проблемою тут є таке питання: як буде зформульований розподіл влади між президентом чи урядом, парляментом і конституційним судом?

Різні держави в минулому і тепер мали чи мають, в основному, три роди розподілу влади: політичні повновласті президента чи уряду є дуже обмежені, щось в роді Франції перед де Ґолем, чи недавно ще в Італії. У такому випадку уряд чи президент може бути успішним тільки тоді, коли його партія має виразну більшість в парляменті, що дуже часто не трапляється.

Друга крайність, це політичний режим, де президент чи уряд мають широкі повновласті, так як це є в Америці чи теперішній Франції. І врешті маємо багато політичних систем які є, так би сказати, компромісовими між цими двома екстремами.

Здається, немає сумніву, що Україні потрібна конституція, яка давала б широкі політичні прерогативи президентові і заохочувала б політично активних людей до об'єднання у двох-трьох партіях. На превеликий жаль, наші люди є великі індивідуалісти і тому виказують сильну тенденцію до політичного роздріблення. Я вже перестав підраховувати кількість політичних партій та організацій, та не дуже так давно було їх біля 40. Підозріваю, що було б тяжко знайти якусь нормально функціонуючу державу з такою великою кількістю партій. Та не тільки те! Україна має Партію Шанувальників Пива і Партію цю трактують цілком серйозно. І тому політична система з сильним президентом є майже об'єктивною конечністю.

Якже ж той розподіл влади між президентом і парляментом мав би виглядати і як його трактували дотеперішні конституції чи проєкти конституцій?

Остання версія конституції УССР була опублікована в квітні 1978 року. Вона втрималася аж до жовтня 1989 року. В тому році ВР приняла зміни і доповнення, які стали конечні внаслідок глибоких політичних змін у СССР та грядучих виборів до ВР в УССР. (Між іншими, в доповненнях тих зазначено, що державною мовою УССР є українська мова, під час коли в попередній версії конституції українці тільки мали право говорити своєю мовою). Уряду президента тоді ще не було.

Коли ВР створила уряд президента, тоді вона зробила дальші зміни і доповнення до старої конституції. Вона дала президентові досить багато прерогатив, та далеко не стільки, скільки їх має президент Америки. Там кажеться, що президент України є головою держави і головою виконавчої влади, хоча — на зразок французької конституції — ВР затримала уряд прем'єр-міністра.

Президент дістав право вета на закони ухвалені ВР, але прем'єр-міністер і міністри не конче мусять бути льояльні супроти президента. Стаття 117 каже, що „Кабінет міністрів України підпорядковується Президентові України і є підзвітним і відповідальним перед Верховною Радою. (...) Верховна Рада України може виразити недовір'я прем'єр-міністрові..., окремим членам Кабінету..., або Кабінетові міністрів... в цілому, що тягне за собою їх відставку". Таке розпорошення відповідальностей і льояльностей ніколи нічого доброго не приносило.

Продовження буде.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Ярослав Розумний

Виставка О. Мазурика у Вінніпеґу

Старанням мистецької ґалерії Осередку Української Культури і Освіти в Вінніпеґу в травні і червні ц. р. відбувається третя з черги в цьому місті виставка пейзажів і портретів паризького мистця Омеляна Мазурика.

Народився він на Лемківщині, в селі Брежаві, 2-го лютого 1937 року. Мистецьку освіту здобув в Академії мистецтв у Кракові, а продовжував у майстерні Бреншона у Вищій школі красних мистецтв у Парижі.

Досьогодні Мазурик мав понад 30 індивідуальних виставок у різних ґалеріях Франції, ЗСА, Канади, Німеччини, Італії, Бельгії й України. Його перша виставка в 1964 році відбулася в Київському університеті, а в квітні 1980 року в місті Бержерак у Франції, на міжнародній виставці релігійного мистецтва різних віроісповідань, що відбулася заходами „Ля СІМЕЗ", О. Мазурик здобув першу нагороду за ікону „Розп'яття".

До мистецьких праць Мазурика належать також іконостаси й розписи в церкві св. Володимира в Парижі, в катедральному православному храмі в Саскатуні (Канада) та в каплиці НТШ в Сарселі (Франція). Поруч з творчою Мазурик займається також педагогічною працею в Україні й Західній Европі.

Джім Бішоп, у „Вільному голосі Парижу" (червень 1980 р.), уважає Мазурика „найвидатнішим паризьким малярем". „Мазурикові праці, — пише він, — є такої приголомшуючої якости, що наколи треба було б перемалювати Сикстинську каплицю, він одержав би цю працю... Широко відомий за його експресіоністичне нововізантійське мистецтво... Мазурик створив вийнятковий підхід до малярства, що починає здобувати йому значне визнання серед паризьких мистецьких критиків... Його мистецтво належить до східньослов'янської експресіоністичної традиції. Його пейзажі й портрети мальовані шаленими барвами, стилізуванням та симетрією, щоб передати (глядачеві) містичний символізм... Деякі його малюнки зовсім абстрактні".

Рожер Клермонт, в Рев'ю Модерн" (Париж 1973 р.), порівнює особистість Мазурика з мистцями Ренесансу, для яких мистецтво й життя інтимно пов'язані. „Чи малює він альпійські пейзажі, чи карпатські, він ставить свій особистий мистецький підпис, який час-від-часу нагадує нам Шаґаля... Мазурик, однак, більш справжній, більш енергійний і відмінний. Він не уживає малярства для відтворення фолкльорної образности, але для того, щоб передати почуття, в якому взнесле торкає людського... А щодо джерела його натхнення й думок, які воно народжує, то перед нами зворушливий вияв агонії і віри, наче ностальгічний голос мистця за втраченою батьківщиною та, одночасно, голос великої надії та новий обіцяний рай".

Свій стиль в іконописі Мазурик називає „нововізантійським експресіонізмом", у якому він пробує синтезувати дух давнього візантійського релігійного мистецтва із сучасними мистецькими досягненнями. Однак, нам здається, що в нього не так усучаснювання візантійського мистецького аскетизму, як радше продовжування крізь призму експресіонізму, імажинізму та сюрреалізму, ґуманізованої західньоукраїнської ікони XV й наступного століть. В додатку, на канві Мазурикової дуже сучасної релігійности.

Але коріння його і релігійного, і світського мистецтва не тільки в християнському, але й дохристиянському, т. зв. поганському світі, як і в його земляка-лемка, поета Богдана І. Антонича. Воно в ритуалах пір року, в високо поетичній культовій символіці й фантазії казки. Джерела його малярського слова, головно в його дитинстві, в підсвідомому тяжінні до землі свого дитинства, до лемківського ляндшафту з цікавою архітектурою та до долі повоєнного лемка, що, як власна тінь, ходить за мазуриком.

Його карпатські пейзажі, чи їх перевтілення в теперішні Альпи, це не фотографії і не романтизовані пасторальні краєвиди, огріті сонцем, але якісь метафори на межі містерій — драматичні, бурхливі, а то й моторошні, які збуджують у нас якусь неокреслену тугу й тривогу. Це не Карпати й не Альпи, а спомини про них, на яких відбиті фраґменти Мазурикових давніх або теперішніх переживань — це сюрреалістична нелогічна суміш, так як це відбувається на поверхні нашої душі.

Мазурик, у першій мірі, промовляє до нашого ока, до наших почувань і до нашого ума. Він поет настроїв, які в постійному русі між темним і світлим, але в його творах завжди бачимо або відчуваємо деталь сонця, що каже нам про ціну життя. Тому його твори треба найперше відчувати, а їх сенс може прийде пізніше, а може й не прийде зовсім. Зрештою сенс не завжди робить річ цікавішою. Так як у літературі, — зрозумілий вірш, кажуть, перестає бути поезією.

Мазурикові барви віддзеркалюють його ставлення до свого довкілля — вони згущені, яскраві й контрастні, але в них багато ліризму й елегійности. Його твори — це твори мистця-еміґранта, якого ґрунт десь там у підсвідомості.

Поетичний світ Мазурика дуже цікавий. У ньому поєднані — Бетовен-Бажан-Антонич. Шкода, що не післав він нам до Вінніпеґу більше своїх творів.

Осип Труш

НОВІ ВІДКРИТТЯ ПРО ВБИВСТВО ПОЛК. КОНОВАЛЬЦЯ

„Special Tasks", by Pavel Sudoplatov and Anatoli Sudoplatov, with Jerrold L. and Leona P. Schecter, foreword by Robert Conquest. Little. Brown and Company, New York, 1994, 509 pp.

I

Розвал совєтської тюрми народів приносить нам нові відкриття про огидну роботу КҐБ і його засоби терору супроти всіх, хто в будь-якій формі противставився його терористичній діяльності і розвідчій службі. У спогадах „Спеціяльні завдання", які недавно побачили світ, колишній генерал-лейтенант КҐБ Павел А. Судоплатов, разом із своїм сином Анатолієм і при допомозі колишнього кореспондента журналу „Тайм" у Москві, Джерролда Шектера і його дружини Леони, які редаґували ці спогади.

Поява цієї книжки вже викликала ряд застережень і навіть протестів від науковців-дослідників атомової енергії і тих, хто збудував атомову бомбу. Вони мотивують свої протести тим, що автор написав про співпрацю визначних науковців з тодішнім НКВД, викрадаючи державні секрети ЗСА, але він не подає належної документації, щоб ці закиди підтвердити, а такі документи, на їхню думку, можна знайти тепер в архівах КҐБ. Очевидно є додаткові застереження від інших заінтересованих осіб, які цілком слушно заявляють, що автор дав велику кількість матеріялу, але документація його — дуже обмежена. Назагал, коли читати спогади Судоплатова, то мимоволі відчувається, що все, що він написав віддзеркалює тенденційну дезінформацію, яка була притаманна в засекреченій діяльності КҐБ. Значить, аби переконати когось, треба подати дещо правдивих фактів, щоб у міжчасі, паралельно з тим, просувати свою чорну роботу. Цю тактику можна завважити, коли читаємо цю книжку.

Поява споминів Судоплатова, без уваги на це, що вони є на книжковому ринку тільки короткий час, викликала сильну реакцію, обурення і неґативну настанову. Висловлені думки починаються від того, що це в більшості рівняється брехливим наклепам для викликання сенсації. Деякі, хоч наставлені критично, то все ж таки уважають, що ці спогади мали б свою вартість, якщо б була належна документація, що свідчила б наглядним доказом і дала б знаменитий образ, що собою уявляє Росія з її традиційною поліційною системою. Можна сподіватися, що дискусія за і проти історичної вартости цієї книжки буде продовжуватися, однак нас цікавлять ті речі, де говориться про українців.

Судоплатов твердить, що він українського походження, бо батько був українець, а мама росіянка. Він одружений з жидівкою. Уже від молодих літ був він заанґажований у большевицькій революції і своєю наполегливістю і тяжкою працею над собою проходив щаблі партійного апарату. Познайомившися із своєю жінкою, яка належала до партії, це додатково допомогло йому в системі НКВД. Він також говорить про Василя Лебедя, який був близьким співробітником Коновальця від 1915 року. Пізніше став большевицьким агентом, однак він далі втішався повним довір'ям Коновальця, який післав його в 1920 році організувати підпілля в Україні. В. Лебедя зловили большевики і він, не маючи іншого виходу, і щоб рятувати своє життя, пішов на службу большевицькій розвідці і допомагав нищити українське підпілля. Судоплатов всюди твердив, що В. Лебедь є його вуйком, нав'язуючи з ним близькі контакти. Через Лебедя, Судоплатов нав'язав контакти з Коновальцем у Берліні в червні 1935 року. Від цієї дати мав постійні зв'язки і зустрічі з Коновальцем. Тут він згадує про іншого аґента Кіндрата Полуведька, який мешкав в Гельсінках під іншим прізвищем і аранжував зв'язки з українським націоналістичним рухом через Ленінград, де мали бути секретні архіви нашого підпілля, які були заховані в одній з бібліотек у Ленінграді. Він згадує, що совєтська розвідка знала, що архіви там переховуються, але щойно їх знайшла в 1949 році. Крім того він згадує, що його взаємини з Полуведьком не були добрі, Полуведько йому не довіряв і навіть суґерував вищій інстанції НКВД, щоб Судоплатова знищити. Але це йому не вдалося осягнути. Він рівно ж згадує, що Коновалець бажав заанґажувати його для злагіднення конфлікту в ОУН між старшою і молодшою верствою проводу в ОУН, але він переконав Коновальця, що в обличчі великих і трудних проблем поборювання СССР, ці непорозуміння не мають великого значення і їх треба уважати другорядними.

Закінчення буде.

Петро Грицак

SUPERIOREM NON RECOGNOSCENTES

III

Головна Руська Рада 1848 року, це була дійсно „Головна Російська Рада", а експоновану групу „карпаторосів" (які завжди втішалися спеціяльними симпатіями російських патріотів), тепер примушується говорити по-українськи, та ще інші подібні „родзинки".

Які ж цього роду писання мають відгуки? Тут можна сказати, що реакція є, на жаль, дуже позитивна. Ось, наприклад Ричард По, у своїй книжці „Як використати російський надходячий бум", — що недавно (1993 р.) якраз появилася, каже, цитуючи Солженіцина „Вся мова про окремий український народ... є недавно-видуманою фальшивкою". Подібні думки є висловлені також про окремішність української мови. В той самий час російські газети та телевізійна станція „Останкіно" передають алярмуючі відомості про примусову українізацію „руськоязичного" населення (а це є дуже поважна частина населення східніх та південних реґіонів України, із-за вище згаданої примусової русифікації), а доморослі чемпіони демократії вимагають для своїх областей двомовности, подвійного громадянства, й економічної автономії.

Тим часом, через т.зв. шовкову русифікацію, в діяспорі приймається часто зрусифікований український правопис, спеціяльно спрепарований, щоб наперед зогидити, а потім елімінувати, українську мову, а учені морфологи дискутують над леґітимністю букви „ґ".

Чи ті нові напади на українську мову, а посередньо, на українську самостійність, увінчаються успіхом? Напевно ні, як тільки українське суспільство, а спеціяльно діяспора, будуть свідомі тієї нової „демократичної" небезпеки. Українська мова — правдоподібно — найбільше милозвучна слов'янська мова, із найбільшою фолкльорною спадщиною, є хребтом та остаточною запорукою української державности. Так як грецька мова перетримала греків через довгі віки після втрати своєї державности як один народ, так само українська мова (якщо ми її утримаємо) буде запорукою дальшого існування українського народу. Однією сумною сторінкою теперішньої ситуації в Україні є факт, що через невідрадні економічні відносини, не було видно жадного більшого зусилля щодо дерусифікації української мови, та хоч би поступового повороту до оригінального академічного правопису із 1929 року (з деякими мінімальними змінами). Тут одначе діяспорі ніщо не перешкоджає давати добрий приклад, замість перебирати неграмотні кальки як „Хорті", „Хемінхуей", „Рейґен", і т.д. Належить також притримуватися якнайбільше правопису з 1929 року.

Тим докажемо, що українська мова є дійсно одною із правдивих, незалежних мов культурних народів, „superiorem non recognoscentes", яка нічого не винна братній (?) російській мові, раз назавжди!

Особливо важливо є, щоб запевнити, що термінологія т.зв. „чужих слів" грецького та латинського походження є близько до оригіналів, а не незугарними перекладами з якоїсь там „братньої" мови. Якою ж є дійсна ситуація сьогодні, у третьому році самостійности? От, наприклад, у гарно розреклямованій „Історії світу", виданій у 1993 року друкарнею Оксфордського університету, нема в „індексі" взагалі гасла „Україна", хоч є обширна інформація про Нелсона Манделу (із фотографією), та є також про готентотів. Хто про це постарався?

Правдоподібно, різниця між ідеологією та практикою є фундаментом „діялектичного підходу" розв'язання окремих проблем у сенсі Геґелевого: теза — антитеза — синтеза, або як мав сказати Ленін: „Один крок назад — два кроки вперед". Це пояснює дихотомію большевиків у національному питанні, від щедрого надавання українцям „аж двох мов", до утопійних цілей злиття існуючих мов у умовинах бюрократичної контролі та брехні, що так, мовляв, хоче народ і хочуть батьки. В той самий час, большевики знали дуже добре, що вони утискали українську мову в безсоромний, некультурний спосіб, і були тому дуже чулі щодо поголосок про „якісь там" мнимі (як вони говорили) утиски української мови. Згадаймо тут хочби справу Коляського з-перед 20-ти років, або більш недавну справу Марусика. Якраз у таких випадках тепер діяспора може дуже помогти, виловлюючи із отворених архівів деталі конкретних рішень для елімінації та знищення української мови. Це виб'є багато арґументів із репертуару теперішніх російських політиків, або навіть деяких українських політиканів, про обопільну любов обох народів, та за поворот до якоїсь нової, дещо змодифікованої, відсанітазованої, цілком гуманної форми „злющої імперії".

Тут українці можуть, одначе, надіятися, що росіяни свою, так тепер часто декляровану, любов чи приязнь до українського народу, покажуть через мінімум якихось конкретних вчинків. Тут може бути, наприклад, створення українських шкіл у районах де є більші скупчення українців у Російській Федерації. Оскільки відомо, до тепер нема ще хочби одної такої школи, під час коли тисячі російських шкіл усіх типів існують на Україні. Щоправда, створилася уже певна кількість т.зв. недільних шкіл, і це є добрий початок для стабілізації відносин між двома народами. Але, все таки, на новомесіяністичні пляни деяких російських кіл, слід відповісти: є на світі народи „superiorem non recognoscentes", а між ними є тепер також українці.

Треба собі, одначе, з того здати справу, що тут мають українці до діла з оптимістами — мрійниками про державу, що сягає від Дубліну до Камчатки, та від Льодовитого до Індійського океанів. Про них говорив колись філософ Чаадаєв, що вони живуть без минулого та будуччини, тільки у вузькій площині теперішньости. Зате його уряд проголосив із вдячности божевільним.

П. Дорожинський в Чикаґо

Майже в кожному місті Америки й Канади важко рішитись на яку імпрезу піти в п'ятницю чи суботу — менше їх в неділю. В останньому часі більшість імпрез були пов'язані з недавніми виборами до Верховної Ради України. Читаючи статті чи дописи про близькі вибори, навіть в східніх областях України, в залежності від політично-партійної закраски преси, виходило б, що й в тих теренах перемога „нашої партії" запевнена.

Павло Дорожинський, який вже довший час живе в Києві, побував вже у майже всіх областях України, мав розмови з політичними представниками в тих же областях, виступав з доповідями, виробив собі досить добрий образ теперішньої ситуації в Україні.

Обговорюючи вибори, не можна до них підходити виключно неґативно. Найбільшим позитивом було велике число голосуючих, що вказує, що населення хоче виявити свою думку. Правда, в більшості до виборчих урн пішли старші віком, участь молоді не була надто велика, а вони — мають вже в скорому часі замінити старше покоління. Можливо, надто велике число кандидатів до ВР, може ворожа Україні пропаганда відтягнули молодше, вже професійне, покоління.

Виступ ред. Павла Дорожинського організував 22-го квітня місцевий Відділ ОДВУ, а зустріч з доповідачем відбулась в приміщенні Українського Культурного Центру. Доповідач згадав, що засадничо вибори до Верховної Ради в Україні ще фактично не закінчені, бо на всіх 450 депутатів обрано 339, мають відбутись ще додаткові вибори 111 депутатів. Не зважаючи на дотеперішній вислід виборів і на число депутатів, ми можемо вже на основі дотеперішніх результатів зробити певну оцінку й аналізу та відповідні підсумки.

В першу чергу треба наголосити кілька моментів, з яких найважнішим видається, що вибори відбулись, хоч були побоювання, що вони не відбудуться. Вибори до ВР виявили справжній стан сьогоднішньої політичної ситуації в Україні. Дійсна оцінка сучасної ситуації, яка вже склалась, а подекуди ще ферментує, вказує на те, що жодна з національно - демократичних організацій і партій не зуміла досягти у виборах сподіваного висліду та успіху, хоч якраз вони — ті партії — найбільше домагались виборів.

Вибори засвідчили з одної сторони розпорошення та розбиття правого крила, а з другого боку значне зменшення сили лівого крила, з 2/3 в попередній Верховній Раді до неповної 1/3 в новій. Цікаво ствердити, що в тому лівому крилі з'явились нові одиниці, які не є заскорузлими комуністами, що будуть тільки ждати на директиви „згори". У цій ситуації треба всім демократичним силам України чесно консолідуватися та шукати спільного виходу з теперішньої кризи. Вже тепер треба готуватись до президентських виборів, як рівнож до виборів до місцевих рад.

Прелеґент, подаючи висліди виборів в поодиноких областях чи навіть містах згадав, що в Києві із 23 виборчих округ, вибори відбулись тільки у п'ятьох округах. Вибори в західніх областях відбулись у майже всіх виборчих округах.

Кандидатів на депутатів було буже багато, деякі взагалі незнані виборцями, але гірше було в тих округах, де проти себе станули два дуже добрі кандидати, з яких один мусів програти. Були пропозиції для генерала Костянтина Морозова, щоб кандидував із західніх областей, бо в той спосіб мав можливість виграти, однак генерал відмовився від того. Кандидував із своєї округи. Не пройшли також такі вартісні одиниці, як Дмитро Павличко чи Лариса Скорик, щоб згадати декого.

Хоч вислід виборів не пішов по лінії наших бажань, все ж таки є ознаки, що вказують, що ту хвилеву кризу на всіх відтинках життя таки поборється. Відповідні реформи вже нової ВР доведуть до стабілізації життя в Україні. Хоч образ життя тепер в Україні не є веселий, доповідач оцінює майбутнє України оптимістично.

Після доповіді були запити й дискусія. Доповіді людей, які мають змогу обсервувати життя і політичну дію в Україні є дуже корисні, бо не має у них штучності, щоб приподобатись слухачам.

Згадуючи про свою організацію ОУН П. Дорожинський сказав, що ОУН не брали участи у виборах як політична партія, а члени ОУН, з головою ПУН Миколою Плав'юком, виключно виступали як члени національних демократичних партій. Таку тактику задержать і на майбутнє.

Багато із 60-ти присутніх особисто обмінювались думками вже після доповіді.

ОГо

Під срібний дзвін бандур

На таку новинку чекали не тільки бандуристи Америки, Канади і країн Південної Америки, але передусім України.

З відродженням кобзарства на Україні не появилося досі майже нічого. Де я тільки не бував серед бандуристів на Україні, всі просили у мене нотних збірок для бандури. Брак друкованих нот відчувався скрізь.

І ось раптом цього року появляється збірка великого формату (8 і пів інча на 11 і пів інча), яка нараховує аж 58 творів (214 сторінок).

Збірка складається з трьох розділів: „Чоловічі хори та ансамблі", „Жіночі хори та ансамблі" та „Колядки".

До збірки включені твори для ансамблів чоловічого та жіночого складів. А деякі, залежні від змісту, можуть виконуватися як чоловіками, так і жінками. Серед них: „Лірницько-кобзарський псальм" XVI ст., обробка Потапенка, „Живи, Україно", музика М. Гайворонського, аранжування В. Божика, „Ой з-за гори, з-за лиману", обробка М. Лисенка, аранжування Г. Китастого, „Ой зійшла зоря", обробка М. Леонтовича, супровід бандури В. Божика „Дві пісні про Максима Залізняка", обробка Стеценка, „Марш Україна", музика Г. Китастого, слова І. Багряного, „Віють прапори", музика В. Витвицького, слова Г. Чупринки, „Нова радість", обробка Д. Січинського, аранжування П. Потапенка, та багато інших.

Кілька слів про маестра Петра Потапенка. Родом з Житомирщини, походить з музичної родини. Закінчив консерваторію ім. Чайковського в Києві. В 1938 р. Вірьовка відрекомендував П. Потапенка як найздібнішого студента на керівника -диригента жіночого ансамблю бандуристок.

В 1942 році Петро Потапенко стає членом Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка, і разом з капелею вивозять їх до концентраційного табору в Німеччині.

Переїхавши до Дітройту, зорганізував Ансамбль Бандуристок при Спілці Української Молоді. В тому році захворів Г. Китастий, що був тоді диригентом Капелі, а В. Божик виїхав до Лос Анджелесу. Тоді мистецьке керівництво перейшло цілковито в руки П. Потапенка. Капеля під керівництвом Потапенка відбула 40 платних концертів, обслуживши понад 40,900 слухачів. Справді тріюмфальний виїзд Капелі з Дітройту з Патром Потапенком відбувся 1961 Шевченківського року.

Ту чудову збірку видав Культурний Центр в Дітройті-Воррен. Упорядкував і здійснив її видання Петро Потапенко — відомий диригент колишньої Капелі Бандуристок, яка існувала багато років у Дітройті при Спілці Української Молоді при осередку ім. Пилипа Орлика. За той час вони видали 4 платівки.

Історична праця припала мистецькому керівникові П. Потапенкові зорганізувати перший Жіночий Ансамбль. Як хтось писав тоді, це був городець різноманітних чудових квітів, що чарував душу нашої людини і для багатьох залишився гарним спомином. Як у пахощах євшан-зілля, вони відчули у звуках бандури красу нашої пісні, оспівану в ній долю нашого народу, красу і велич нашої України.

Появилося безліч рецензій після виступів цієї жіночої Капелі. Ось що писала Ганна Черінь в „Свободі": „Велику силу має краса. Вона покоряє серце, дає розраду в житті. Це можна сказати про дітройтську Капелю Бандуристок. Вони тепер стали ще кращі. Крім об'єктивно- мистецького значення, має величезне значення моральне; це той взірець молодих українок, що за них кожна мати промовляє до своєї дитини. Чарівність української пісні, спів народних рапсодів-кобзарів чарують не тільки українців, але й чужинців".

Протягом 20-ти років існування капеля дала 59 самостійних концертів. За 20 років у капелі співало 157 осіб. Доводилось поборювати труднощі — постійну зміну складу Капелі, але вони знайшли заслужене місце в українській громаді.

Ту чудову збірку можна набути у видавництві „Бандура" всього за 20 долярів плюс 3 доляри за пересилку. Ввесь дохід Петро Потапенко призначив на висилку журналів в Україну. Ми дістали дуже обмежену кількість. Замовляти: School of Bandura, 84-82 164 St. Jamaica, N. Y. 11432.

Микола Чорний-Досінчук

Загальні річні збори кредитівки у Бостоні

Бостон, Масс. — Тут у неділю, 24-го квітня, відбулися 19-ті з черги Річні загальні збори Української Братської Федеральної Кредитової Кооперативи. Звичайно збори кожного року відбуваються у двох частинах, так і цього року: в неділю, в день зборів, відслужено в українській католицькій і православній церквах Святі Літургії за здоров'я членів Кредитівки, а по Святих Літургіях відправлено Панахиду за померлих членів Кредитівки.

Друга частина: о годині 1-ій по полудні в парафіяльному домі парафії Христа Царя відбулися річні загальні збори.

Збори відкрив д-р Іван Дідюк, засновник і незмінний голова кредитівки протягом 19 років. Привітавши присутніх, він попросив о. декана Маріяна Струця провести молитву, по котрій однохвилинною мовчанкою вшановано померлих членів кредитівки.

Після відчитання порядку денного нарад загальних зборів виступив з вступним словом голова д-р Іван Дідюк. Він з'ясував присутнім членам ціль і значення та працю кредитівки. Строгі вимоги та обмеження діяльности кредитівок у стейті Массачусетс дещо ускладнюють і не дають можливостей для дальшого росту кредитівок. В час кризи банкової системи та банкрутства багатьох американських щадниць і банків, ми можемо бути горді за здобутки нашої кредитівки, що в такий критичний час спроможна була з підтримкою та довірою членів успішно завершити 19-ий рік безперервного фінансового зростання та відданої праці для добра нашого членства та на розвиток української спільноти в діяспорі й тепер уже самостійної України.

Голова кредитівки у Бостоні д-р Іван Дідюк виступає з річним звітом.

Звітує касир Володимир Федорів.

Після відчитання і затвердження протоколу з минулорічних загальних зборів приступлено до звітів Управи: голови, секретаря, скарбника і контрольної комісії. Голова д-р Іван Дідюк говорив у своєму звіті про працю й обов'язки, які виконував, скільки відбулося засідань, про поїздки на конвенції Українських Кооператив, які відбувалися у Вашінґтоні і Сиракюзах. Далі він підкреслив, що може однією з найважливіших заслуг, які він зробив особисто при кредитівці, він займався і зібрав 13 тисяч долярів для закупу будинку Генерального консуляту в Ню Йорку. Далі він підкреслив, що створений ним Стипендійний Фонд для Лесі Ісаєвич з України увінчався великим успіхом, бо Леся закінчила університетські студії з дуже великим успіхом, що є доказом, бо її прийняли і дали стипендію в одному з найліпших університетів Америки — Прінстон університеті на докторські студії. Ми всі, що помагали Лесі, є горді з неї і бажаємо їй дальших успіхів. Також він зорганізував на початку заснування кредитівки автобус на Успенський відпуст в Словцбурзі, за котрий кредитівка платила половину оплати для паломників, а метою було, щоб молитися за визволення України, і наші вірні, що відбували цю прощу, можуть бути горді, бо Пречиста Діва Марія вислухала наші молитви і Україна є вільна. Далі будемо продовжувати цей відпуст і молитися, щоб Бог дав Україні добрих провідників.

Далі слідував звіт секретаря Антона Ґалонжки, по котрім звітував головний скарбник Володимир Федорів, який повідомив присутніх що це є його останній звіт, бо він відходить на пенсію по 17-літній праці скарбника в кредитівці. Д-р Іван Дідюк подякував скарбникові за його віддану працю для кредитівки, а присутні винагородили його ґучними оплесками.

Голова контрольної комісії мгр Орест Щудлюк на підставі проведеної контролі професійного книговода, як рівнож державного контролера, все книговодство ведеться так, як вимагає державний закон. Він також дав вияснення про обставини, які тепер заіснували в державній економіці і які мають великий вплив на банкову систему. Він закликав членів підтримувати кредитівку, не тільки стати її членом, але й брати різні позички в ній, бо від нас і тільки нас самих залежить доля кредитівки.

По дискусіях над звітами приступлено до вибору трьох членів до дирекції.

На закінчення д-р Іван Дідюк сказав, що пляни кредитівки в Бостоні є далекосяжні і багатогранні, однак дальший ріст і розвиток кредитівки буде залежати від нас самих.

Голова зложив подяку та висловив признання членам дирекції і комітетів за їх жертвенну працю, за вклад у розвиток нашої установи, подякував всім присутнім членам і гостям, що прийшли на збори і могли переконатися про працю кредитівки.

Збори закінчено молитвою, по якій присутні мали перекуску, по котрій ще довго розмовляли зі своїми приятелями і знайомими.

Д-р Іван Дідюк

ТРИ ЕКСПЕРТИ міжнародної аґенції в питаннях атомової енерґії цими днями приїхали у Пйонґянґ. Вони будуть присутні при заміні паливних стрижнів у ядерному реакторі в містечку Йонбан, 90 кілометрів від північнокорейської столиці. З цього приводу секретар Департаменту оборони З'єднаних Стейтів Вілліям Перрі сказав, що Пйонґянґ вже виробив певну кількість плютонію — його вистачить щонайменше на три-чотири атомові бомби. Тепер Північна Корея мала б гарантувати, що цей плютоній не використовується у військових цілях. Однак представник міністерства закордонних справ країни вже вкотре запевнив, що програма має виїнятково мирний характер, оскільки заміна стрижнів контолюється спеціяльним устаткуванням МАҐАТЕ. Крім того, на цей раз Пйонґянґ пообіцяв, що дозволить міжнародним експертам здійснити потрібні вимірювання відпадків. Висліди цих вимірювань можуть мати важливе значення для дальшого розвитку подій на Корейському півострові і будуть здатні або посилити конфронтацію, або зменшити протистояння між двома корейськими державами.

Ділимося сумною вісткою з родиною і знайомими, що 7-го травня 1994 року в Ґловерсвіллі, Н. Й., відійшла у вічність наша дорога ТЕТА

СВ. П.

СТЕФАНІЯ БОДНАР з дому КУПЧИК

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 10-го травня 1994 р. року в церкві св. о. Миколая в Амстердамі Н. Й. Покійну поховано на українському цвинтарі св. о. Миколая в Амстердамі.

У великому смутку залишились:
— ВАСИЛЬ МИКИТЮК
сестрінка — ЛІДІЯ ПЛЮВАК з чоловіком ІВАНОМ, їх доні: МАРТА ХОМА з чоловіком ЮРІЄМ і дітьми: МАРКОМ, АНДРІЄМ і ЮРКОМ
— РОМАНА ОСИПОВИЧ з чоловіком МИРОСЛАВОМ і донечкою ТАНЕЮ
— ТАМАРА БОНДІ з чоловіком РИШАРДОМ
сестрінок — ЯРОМИР КОРОПЕЦЬКИЙ з дружиною МОТРІЄЮ і дітьми: МАРКОМ і МАРІЧКОЮ
кузинка — ЯРОСЛАВА КУПЧИК з дочкою ОКСАНОЮ та дальша родина

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що у вівторок 24-го травня 1994 р. відійшов у вічність на 90-му році життя

бл. п.

ЛЕВ КОКОДИНСЬКИЙ

Залишилися у глибокому смутку:
дружина — ОЛЕНА з ДУРБАКІВ
сестра — СТЕФАНІЯ ВИШНЕВСЬКА з мужем ОСИПОМ і сином РОМАНОМ з дружиною
сестрінок — ЗЕНОН ЧОРНОБІЛЬ з родиною
братанки — ВІРА ТРОЩУК з родиною
— ІРИНА ТКАЧЕНКО з родиною в Україні
— МАРІЯ ХАРИНА з родиною в Україні
братова — СОФІЯ КОКОДИНСЬКА з родиною
кузини — МИХАЙЛО ШТАЙН з родиною і
— ХРИСТЯ ГААС з родиною
родина ДУРБАКІВ — ред. ІВАН ДУРБАК з дружиною
сини — ЮРІЙ з родиною
— АНДРІЙ з родиною
— ІВАН з родиною
та ближча і дальша родина в ЗСА й Україні.

ПАНАХИДА в четвер 26-го травня о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Whalen and Ball Funeral Home, 168 Park Ave., Yonkers, N.Y.

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ в п'ятницю 27-го травня о год. 9-ій ранку в українській католицькій церкві св. Михаїла N. Broadway and Shonnard Pl. — Йонкерс, а опісля на український цвинтар в Ютиці, Н. Й.

Родина просить замість квітів складати пожертви на Фонд Дітям Чорнобиля, Пресфонд „Національна Трибуна" та на шпиталь ім. Митрополита А. Шептицького у Львові.

В Чикаґо згадали 8-му річницю чорнобильського вибуху

Студентки Яра Боднарук і Ліля Калін збирають гроші на вітаміни для дітей Чорнобиля.

Щоби відзначити 8-му річницю чорнобильської трагедії, Товариство Української Мови (ТУМ) в Чикаго вирішило перевести збірку на потерпілих дітей Чорнобиля. Збірки переведено під церквами, в школі св. Миколая і у Дейлі коледжі.

Також 14-го травня від ТУМ Богдан Боднарук мав коротку доповідь для учнів школи українознавства „Рідна Школа" і висвітлив фільми про наслідки Чорнобиля.

Збірки були переведені 17-го і 24-го квітня та 9, 10 і 14-го травня під церквами свв. Володимира і Ольги (454.76 дол.), св. Миколая (347.11 дол.), св. Володимира (188 дол.) ,у щоденній школі св. Миколая (226.75 дол.), в „Рідній Школі" (50 дол.) та в Дейлі коледжі (130 дол.).

За зібрані гроші ТУМ закупив дитячі вітаміни: одну половину переслано до дитячої санаторії „Смерічка" у Ворохті на руки головного лікаря д-ра М. Косила (де лікуються діти-жертви Чорнобиля з цілої України), а другу половину переслано до Кривого Рогу на руки Людмили Зубко, голови Товариства Української Мови в Кривому Розі, яка займається потерпілими із Чорнобиля.

Товаристо Української Мови в Чикаго складає щиру подяку отцям-настоятелям церков за дозвіл на переведення збірок під церквами.

Вечір в пам'ять св. п. д-р Марії Квітковської

Учасниці вечора в пам'ять св. п. д-р Марії Квітковської (зліва): Дарія Конюх, д-р Маруся Бек, Оксана Бризгун-Соколик, Ліда Колодчин, Орися Лончина й Ірена Тарнавська.

У суботу, 9-го квітня, в домівці СУА у Воррені, Мишиген, влаштовано вечір в пошану св. п. д-р М. Квітковської.

Ліда Колодчин, голова Округи СУА, привітала присутніх і голову СФУЖО з Торонто Оксану Соколик та її чоловіка інж. Я. Соколика. До ведення програми вона попросила Ірину Тарнавську, яка сказала: „Ми маємо багато визначних людей, деякі з них творять красу заради краси, інші займаються політичними чи суспільними проблемами, а ще інші проголошують вселюдські національні ідеї, але д-р Марія Квітковська є винятком, бо вона поєднує всі ті аспекти нашого життя".

Головне слово виголосила Орися Лончина, яка розказала, що вечір СФУЖО запляновано ще з д-р Марією Квітковською, на жаль, поки замір зреалізовано, вже д-р Марії не стало між нами. Вся українська громада дуже цінила, любила її і поважала ту незвичайну жінку-громадянку, яка 10 років була головою СФУЖО. А далі О. Лончина накреслила силюету св. п. Марії, розказала про її багатогранну громадську працю та про її великі заслуги для жіночого руху. Також пригадала про великі переживання покійної у зв'язку з несподіваною смертю чоловіка та втратою єдиного сина Остапа. Вона гідно прийняла ті хрести, не занедбала своїх громадських обов'язків, а єдиною потіхою для неї осталася невістка Марта та улюблений внук Адьо.

Спомин Валі Мушинської про св. п. Марію Квітковську прочитала її дочка Ала Тарнавська. Багато приятелів з'єднала собі покійна, а дуже близькою стала для неї Валя Мушинська, з якою працювала разом в Золотому Хресті. Після зворушливого спомину Маруся Гординська відіграла на фортепіяні пісні українських композиторів.

Невістка д-р Марії Квітковської, Марта, подякувала присутнім, які прибули вшанувати пам'ять покійної, подякувала всім, хто в тяжкий час хвороби покійної допомагав відвідинами, щирим словом. Дякувала отцям, своїй дорогій матері Зоні Федишин-Щербій, вуйкові М. Кальбі. Подякувала за вислови співчуття, квіти, промови. Але найбільш дякувала синові Адьові за його велику любов і пошану до „бабусі Марусі".

Гостя з Торонто, голова СФУЖО Оксана Соколик, привітала присутніх, зокрема голову Округи СУА Дітройт Ліду Колодчин, почесну членку СФУЖО д-р Марусю Бек і жалібну родину св. п. д-р Марії: „Дуже приємно мені, — сказала О. Соколик, — бути знову з вами, щоб відзначити цей вечір в пошану нашої попередньої голови д-р Марусі Квітковської, яка назавжди залишиться в наших споминах якнайкращим прикладом громадської праці, толеранції, співжиття і добра".

О. Соколик інформувала, що нині СФУЖО нараховує 22 складові організації з усіх країн наших поселень. З того СУА і Ліга Католицьких Українських Жінок Канади є найбільшими організаціями, бо мають понад 100 відділів. СФУЖО очолює Екзекутива, головами за час існування були визначні жінки: Олена Кисілевська, Олена Лотоцька, Олена Залізняк, С. Савчук, Ліда Бурачинська і д-р Марія Квітковська.

О. Соколик подала звіт з праці СФУЖО та поінформувала про головні напрямні праці на 1994 рік. СФУЖО разом із СКУ проголосили 1994 рік Роком Української Родини. 31-го березня закрито 24-ий конкурс ім. д-р Марусі Бек для молоді, дітей і студентства на тему „Голод моїми очима".

Разом із своїми складовими організаціями Світового Конґресу Українців, СФУЖО вислало листа до Папи, вимагаючи негайного визнання Апостольською Столицею Києво-Галицького Патріярхату Української Греко-Католицької Церкви.

На 50-ліття СФУЖО (1998) Екзекутива підготовляє ювілейну книжку, яка буде включати матеріяли про складові організації, визначних жінок та багато інших цікавих інформацій.

СФУЖО співпрацює зі Союзом Українок України і брало участь у двох жіночих конференціях у Києві, а також плянує взяти участь у Святкуваннях 110-річчя Українського Жіночого Руху і 60-ліття Світового Конгресу Союзу Українок в Івано-Франківську в липні 1994 р. СФУЖО видає журнал-квартальник „Україна в світі" тиражем 1000 примірників, з яких частину висилає в Україну.

Голова СФУЖО Оксана Соколик була відзначена у Львові за великий вклад праці для відродження духовного життя.

На закінчення д-р Маруся Бек красномовно і дуже зворушливо говорила про св. п. д-р Марію Квітковську. Ліда Колодчин подякувала всім, що брали участь у вечорі для пошани заслуженої жінки д-р М. Квітковської.

Олена Панчак

ТЕЛЕВІЗІЙНА МЕРЕЖА Фокс повідомила про своє об'єднання з групою надавчих станцій, що завершиться переходом до мережі вісьмох станцій від телевізійної мережі Сі-Бі-Ес, трьох станцій від Ей-Бі-Сі та однієї від Ен-Бі-Сі. Цей крок Фокс, який включає вклад 500 міл. дол. у це нове згуртування під назвою Група комунікацій нового світу вказує на важливі майбутні зміни у телевізійній індустрії.

Тенісові турніри на Союзівці

Тенісова ланка УСЦАК подає до відома, що на літній сезон на Союзівці заплановано такі турніри:

2-3-4-го липня — УСЦАК-Схід
6-7-го серпня — Подвійні ігри
2-5-го вересня — Крайові чемпіонати УСЦАК
22-23-го жовтня — КЛК

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

САБІНА ВУЙЦІК член УНС Відділу 155-го Т-ва „Запорозька Січ" в Перт Амбою, Н.Дж. померла 25-го лютого 1994 року на 69-му році життя. Нар. 25-го вересня 1924 року в Гаррісон, Н.Дж. Членом УНС стала 1975 року. Залишила у смутку дочку Кетлін Енн Раян (Ґрін). Похорон відбувся 28-го лютого 1994 року, на цвинтарі св. Миколая в Перт Амбою, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

МИХАЙЛО ШКОДИН член УНС Відд. 281-го Т-ва ім. Тараса Шевченка в Байон, Н.Дж. помер 14-го лютого 1994 року на 77-му році життя. Нар. 7-го квітня 1916 року в Україні. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Анну, сина Михайла, дочку Роз Мері і двоє внуків Майкел Вінсент і Шан. Похорон відбувся 17-го лютого 1994 року на цвинтарі Святого Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Мирон Сірий, секр.

АННА (ЗМІНКА) МЕШКО член УНС Відд. 147-го Т-ва ім. св. Михайла в Аллентавн, Па. померла 8-го лютого 1994 року на 84-му році життя. Нар. 14-го грудня 1909 року в Шенандоа, Па. Членом УНС стала 1935 року. Залишила у смутку братів Івана і Адама Смікерів, сестру Еву Смікер і Мері Міцґерд. Похорон відбувся 14-го лютого 1994 року на цвинтарі укр. православної церкви св. Марії у Вайтголл Тавншип, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Дженіс Мілінічик, секр.

МАРІЯ ПАРАЩУК член УНС Відд. 5-го Т-ва св. Миколая в Асторії, Н.Й. померла 4-го грудня 1993 року на 85-му році життя. Нар. 7-го січня 1908 року в Україні. Членом УНС стала 1956 року. Залишила у смутку дочку Катерину Бішук, сина Андрія Паращука і двох внуків Івана і Данила Бішуків. Похорон відбувся 9-го грудня 1993 року на Пайн Буш Семетері в Кергонксоні, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Маріон Климишин, секр.

СЕМЕН КРАВЕЦЬ мол. Член УНС Відд. 113-го в Деррі, Па. помер 17-го січня 1994 року на 66-му році життя. Нар. 30-го квітня 1927 року в Ґрінсбурґу, Па. Членом УНС став 1945 року. Залишив у смутку дружину Лорейн, дітей Семена III, Давида і Джемі. Похорон відбувся 21-го січня 1994 року на Greensburg Catholic Cemetery in Greensburg, Pa

Вічна Йому Пам'ять!

Франко Коземчак, секр.

ІВАН ЯНТСОН (Янчишин) член УНС Відд. 120-го Т-ва ім. св. Миколая в Аликвіппа, Па. помер 2-го лютого 1994 року на 79-му році життя. Нар. 1915 року в Пітсбурґу, Па. Членом УНС став 1960 року. Залишив у смутку сина Івана, дочку Лісу з родиною, сестру Юлію Ліпецьку і дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 5-го лютого 1994 року на цвинтарі Вудленд Меморіял Парк в Аликвіппа, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Є. Матіяш, секр.

ЗАХАРІЙ ВАЦЕК член УНС Відділу 400-го в Бісмарк, Н. Дак. помер 31-го грудня 1993 року на 80-му році життя. Нар. 1913 року в селі Шутроминці, Заліщики Україна. Членом УНС став 1972 року. Залишив у смутку брата Павла, ближчу і дальшу родину в Україні і в ЗСА. Похорон відбувся 4-го січня 1994 року на укр. цвинтарі св. Марії в Белфілд, Н. Дак.

Вічна Йому Пам'ять!

Аґнес Паланюк, секр.

МИКОЛА КРАВЕЦЬ член УНС Відд. 257-го в Лос Анджелес, Каліф. помер 30-го липня 1993 року на 82-му році життя. Нар. 4-го грудня 1911 року в селі Гаї Вижні, Україна. Членом УНС став 1951 року. Залишив у смутку дружину Валентину. Похорон відбувся 7-го серпня 1993 року на цвинтарі Forest Lawn Memorial Park in Nort Holliwood Hills, Kalifornia.

Вічна Йому Пам'ять!

Микола Медвідь, секр.

МИКОЛА ЛІЧАНСЬКИЙ член УНС Відд. 42-го Т-ва ім. Т. Шевченка в Пассейку, Н.Дж. помер 18-го лютого 1994 року на 74-му році життя. Нар. 1920 року в Україні, обл. Черкаси. Членом УНС став 1966 року. Залишив у смутку дружину Павлину, дочку Валентину Пісацик, сина Петра, внуків Христину, Стенлі, Кристофора і Пола. Похорон відбувся на цвинтарі св. Марії в Лоді, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Юліян Котляр, секр.

ТЕКЛЯ КЛІТА член УНС Відд. 364-го Т-ва ім. св. Василія в Клівленді, Огайо померла 1-го лютого 1994 року на 90-му році життя. Нар. 1903 року в селі Цвітова, Бучач, Тернопіль, Україна. Членом УНС стала 1951 року. Залишила у смутку сестрінку Розалію Подусівську з мужем Омеляном і їхніми дітьми Василем, Михайлом і Марією Подусівською-Домбровською з мужем Робертом і донькою Вікторією, сестрінку Ірину з родиною, сестрінків і племінників на Україні. Похорон відбувся 3-го лютого 1994 року на цвинтарі св. Андрея в Парні, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

Володимир Владика, секр.

БОГДАН ХАБІНЕЦЬ член УНС Відд. 370-го Т-ва „Культура" в Ню Гейвен, Конн. помер 12-го січня 1994 року на 70-му році життя. Нар. 1924 року в Ню Гейвен, Конн. Залишив у смутку дружину Филліс, дочку Анну Петразуольо, синів Михайла і Давида, сестер Ольгу Коллінс і Ліліяну Куц та 5 внуків. Похорон відбувся 15-го січня з укр. кат. церкви св. Михаїла на цвинтар св. Лаврентія у Вест Гейвен, Конн.

Вічна Йому Пам'ять!

Василь Ґіна, секр.

МАРІЯ М. БОЛОҐА член УНС Відд. 282-го Т-ва ім. „Непорочного Зачаття" у Вілкіс Беррі, Па. померла 20-го лютого 1994 року на 97-му році життя. Нар. 20-го січня 1897 року у Вілкіс Беррі, Па. Членом УНС стала 1932 року. Залишила у смутку сина Стефана, дочку Марію (Джан) Феч, семеро внуків, десять правнуків і одного пра-правнука, племінників, племінниць і дальшу родину. Похорон відбувся 23-го лютого 1994 року на Sacred Heart Cemetery in Dallas, Pa.

Вічна Їй Пам'ять!

Мері Болоскі, секр.

✻ ПРАЦЯ ✻

✻ REAL ESTATE ✻

✻ FUNERAL DIRECTORS ✻